

AYLIK EDEBİYAT VE SANAT GAZETESİ
Sayı : 7 1 Ocak 1968 1 Lira

Yeni Yıla Girerken

GÜNEY, altı aylığını doldurdu, tıpış tıpış türümeğe başladı. Utacak tefecik ama, doğumundan bugüne dek sevdiği kendini. Hem sevdi, hem de aranılır oldu. Okurlarımız, «Bir ayı beklemek zor geliyor» dediler. «Hiç olmazsa onbeş günde bir kavuşabilesek» dediler. Sağolsunlar, yeteneklerimiz eğerirsen neden olmasın? Şimdi birinci doğum yıldönümümüzü bekliyoruz. O gün gelsin, GÜNEY ilk yayını verecek. İlk GÜNEY YAYINI'nda, Güney ailesi sanatçıların şiir, hikâye ve resim üzerine yapıtlarını karma bir düzen içinde sunacağız sizlere. Sonraki GÜNEY YAYINLARI, arkadaşlarımızın kişisel yapıtları üzerine kurulacak. Böylece, yayınlamak yeteneğinden mahrum olan sanatçılarımızın yapıtlarını gün ışığına çıkarmış olacağız.

Genç arkadaşlarımız çoğunlukla şiir yazıyorlar. Bize gelenlere bakıyoruz, hepsi de kolayca yazılmış aşk şiirleri... Şiir yazmanın düz yazıdan daha kolay ve daha az emek ürünü olabileceğine akıl erdiremiyoruz bir türlü. Sonra neden hep aşk? Romantik çağda yaşamıyoruz, değil mi? Aşk güzel bir şey ama, günümüzde toplumun sosyal sorunları daha ağır basıyor. Sanatçı, daha çok bu sorunlar üzerine eğilmeli. Fikirde olsun, şekilde olsun, dilde olsun yeniliği benimsemeli.

Bizi düşündüren bir sorun daha var : Çocuk Edebiyatı. Bugün Türkiyemizde kaliteli çocuk yayınları nedense önemi taşıyor. Oysa ki, Bütün yetenek ve gücümüzle üzerine yumulacağımız bir konu olmalıydı. Zaman zaman «Muzir Neşriyat» deyip üzerinde fazla durmadığımız bu zararlı kitap ve dergiler, yavrularımızın ellerinde bir bayrak gibi taşıyor. Hani ya, ağaç yaşken büyülürdü? Hani ya, demir tavında döğülürdü? Biz bu konu üzerinde durmak istiyoruz. Aramızda Şükrü Enis Regü gibi bir ustamız var. Regü'yü tanırız, yıllarca Doğan Kardeş'i başarı ile yönetti. Bugün bir günlük gazetede «Çocuk Köşesi» ve bir de «Yankı Çocuk Yayınları» var. Ömrünü çocuk edebiyatına adanmış değerli arkadaşımız bu önemli konu üzerindeki yazılarını sık sık GÜNEY sütunlarında bulacaksınız.

Yeni yıl ile Şeker Bayramı ve bir de Adana'mızın kurtuluşu 5 Ocak hep bir araya geldi. Bütün mutluluklar bir arada. Dileğimizdir bütün okuyucularımıza: MUTLU YILLAR, MUTLU BAYRAMLAR, SAĞLIKLAR ve BAŞARILAR..

Fransızlar 5 Ocak 1922'de ılgalleri altındaki Adana'yı Milli Kuvvetlerimize teslim ettiler. 5 Ocak 1968, kurtuluşun 46 ncı yılı oluyor.

Fransız işgali diyoruz, düşman çizmesi altında inleyen Adana diyoruz ama, aslında Fransızların (naşa olarak kullandıkları Ermenilerden çekmiştir çukurovalılar. Bir Ermeni Devleti kurma ö'üşü ve «şimdi sıra bizde» yaygarası ile yapmadıklarını bırakmadılar Ermeniler, ekmeğini yedikleri Çukurovalılara...

5 Ocak denilince hemen «Kâhyaoğlu Faciası» ve bir de Karboğaz'ında Menil Taburunun esir edilişi gelir aklıma. Oysa ki, «Milli Mücadelede Adana» başlığında bir destandır.

Bir «Kâhyaoğlu Faciası» var. Olay 22 Haziran 1920 Perşembe günü oluyor. Yüzeden fazla Türk ailesi, Fransız - Ermeni işbirliği canavarlığından kaçıp, Toroslara, Milli Kuvvetlere katılmak üzere şehri terk ediyorlar. Ama Ermenilerden kurtuluş yok. Kâhyaoğlu çiftliğine tukılıyor yüzlerce Adanalı. Kadınlar, erkekler, çocuklar, yaşlı nineler, dedeler... Anne ve babaların huzurunda genç kızların ızdırına geçiliyor. Çocuklar süngü uçlarına takılarak duvarlara çarpılıyor. Tümü süngüleniyor, otomatik silâhlarla kurşunlanıyor...

«Kâhyaoğlu Faciası bu işte...

Bir de Menil Taburunun esir edilişi var. Menil Taburu aslında tam teçhizatlı, ağır ve otomatik silâhlarla mücebez bir Alay. Komutanı da Binbaşı Menil. Hani şu «İnlü Verdun Kahramanı Menil».

Ayrıca ikibin Rum ve Ermeni gönüllüsü ile birlikte bu muazzam Fransız kuvveti, Milli Kuvvetlerimizin çemberi içinde. Menil, bir hüruç hareketi yapmak zorunda. Çem beri yaracak, Torosları açacak. Mersin'e inecek. Olacak iş mi bu? Tarih 27-28 Mayıs 1920. Gülek Boğazından geçmeleri mümkün mü? Ne yaparlar, Tekir Yaylasından İbrahim Paşa tabyalarına yöneliyorlar. Burada rastladıkları bir Türk kadını var. Gülek Bucağının Panzinçukuru Köyünden Hasan'ın karısı Hatice. Medet Hatice Bacıya. Hatice Bacı klavuzluk yapacak, olur mu böyle şey? Neden olmasın, Hatice Bacı yapacağını biliyor ya, siz ona bakın. Sözü'n kısırsı, taburu Karboğazına sürüklüyor. Hava kararmada, akşam olmada. Ve konuşmak gerekcek Hatice Bacı bu fırsatı kolluyor, Fransızların e-linden sıyrılıp bir koşu Gülek Bucağına varıyor.

İşte böyle... 40 kişilik Milli Güç koskoca Menil Taburunu Karboğazında bir akıştırıyor ki, demeyin gitsin...

Biz ne asil bir milletiz... Bakın, Tabur esir almıyor, Menil'in kulucuna dokunmuyorlar. Köylü kadınlar yemekler hazırlıyorlar, misafirler gibi ağırıyorlar esirleri. Rahatlıkları sağlıyor. Sonra da subayları atlara bindirilerek «Kuva-i Milliye Karargâhı»na doğru hareket ediyor.

Nedense her 5 Ocak'ta bir Kâhyaoğlu Faciası, bir de Karboğaz'ında Menil Taburunun esir edilişi gelir aklıma. Oysa ki, «Milli Mücadelede Adana» başlığında bir destandır...

İNADIM İNAT

İstedığı kadar
Su alsın kunduram
Gemi değilim
Batmayacağım

Tutsunlar Cehenneme
Atsınlar beni
İnadım inat
Yanmayacağım

Vursunlar belime
Kahrolsun vücudum
Yıllarca kahırdan beter olmuşum
Ölmiyeceğim

İstedığı kadar dönsün bu dünya
Yaşadım
Yaşıyorum
Yaşıyacağım.

Orhon Murat ARIBURNU

Tevfik Fikret'i Anarken

Semsettin SAYU

«Beşerin böyle delâletleri var,
putunu kendi yapar, kendi tapar.»

Şimdi de Tevfik Fikret'i ortaya attılar. «Hak belledığın yolda yalnız gideceksin.» dememiş sanki bu şairimiz. Sağcılar, solcular mı diyelim? Taraf tutanlar mı diyelim? Fikir ve sanatı politikaya alet edenler mi? İşte bu iki zıt fikrin sahipleri, Fikret'i de kendi saflarında göstermek istemişler. Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü birer tarafından tutarak çeki çeki, sundüre sundüre lâstığı çevirdiler. Gençlik te şaşırды: kime inacağını. Yavaş yavaş geriye gidiliyor. Tarihimizin ne kadar (nlü kişisi varsa, birer birer hepsine sahip çıkma didişmesi başladı galiba?

Günlük gazeteleri karıştırırken, gözüme ilişti. Tercüman'la Akşam aynı gün iç sahfelerindeki fikir yazılarında Fikret'in «Sis» şiirini başlık almışlar. Bu bir tesadüf olmuş. Tercüman'ın Celâl Yardımcı'sıyla, Akşam'ın Çetin Altan'ına tesadüfün bir oyunu olmuş. Celâl Yardımcı, (Bunaldık Ya Resulallah) deyip yazısına giriyor. Basınızdaki kalitesizlikten başlayıp, kadirbilmezlikten, iftiracılıktan yakılarak yazısına devam ediyor. Unutulmaya razı olduk ama, bu iftiracı basın bunalttı bizi demek istiyor. Sahifeleri karıştırıyor, Fikret'in «Rübab-ı Şikeste»sinden Sis'in mısralarında teselli buluyor ve galiba ferahlıyor. Yardımcı'nın Fikret'ten medet ummasının üzerinde durmayabiliriz. Ama bir saniye sonra, Yardımcı'yı bunaltanlardan birinin de Fikretten, hem de Fikret'in aynı şiirinden medet beklemesi ister istemez birazcık düşünmeye yöneltti bizi. Ey Celâl Yardımcı bunalmakta, haklısın, ama bula bula Fikret'i mi buldun? Başka hiç mi «ilticâhâ»ın katmadı. Fikret'in «Hân-ı Yağma»sını kimler için yazdığını nasıl hatırlamazsın?

«Yiğin efendiler, yiğin, bu han-ı iştiha sizin,
Doyunca, tiksiniince, patlayıncaya kadar yiğin.»

Bu mısralar biraz da Enverler, Talâtlar, Cemaller için değil miydi? Siz kendinizi fukara Talât Paşa'dan daha idealist mi sanıyorsunuz? Kaldı ki «Hürriyet Şairi»ne «Gel bizim maârif nazırımız ol» diye teklif de yapılmıştı. Fikret sizleri hiç affeder miydi? Çetin Altan'ın pek okunacak yanı kalmadı ama, Fikret için ne yazmış, bu gafip tesadüfün altından ne çıkacak? diye merak ettik. A. Kadir yayınladığı «Bu günün diliyle Tevfik Fikret» adlı kitaptan «Sis»i almış. Aynen koymuş yazısına. Fikret'in ağdalı dili halkla arasına barikat gibi giresiymiş. A. Kadir bunu kaldırmış. Bu tamam. Ama İstanbul'u, hamurunu kompradorların yoğunluğu bir dükâlık gibi görmesi, Anadolu'nun ergeç İstanbul'a galip geleceği, Fikret'in yaşasaymış şiirine «İstanbul Kompradorları» adını vereceği hep atması. Bir kere Fikret Anadolu'nun şairi değildi. O zamanki «halka doğru» hareketine karşıydı. Dili ağdalı demekle sizler de bunu itiraf ediyorsunuz. Böyle çelişik hükümlerle Fikret'in gerçek şahsiyetinin, fikir ve edebiyat tarihimizdeki yerinin değişeceğini sanıyorsanız aldaniyorsunuz. «Tarih-i Kadim yazmamış olsaydı, sizlerin ona sahip çıkacağını da sanmazdık. Aslında bu şiiri de ne kadar materyalist olarak takdim etseniz, gene de neticeyi değiştiremezsiniz.

«Din şehid ister, asuman kurban
Her zaman, her tarafta, kan kan, kan.»

Evet dinleri inkâr etmiş, Allah'a isyan etmiştir. Ama bu nihayet bir şairin isyanı. Maximizizi yalnız bu şiirinde inkâr etmiştir. En karamsar gününde olan bir şairin isyanı. «Tarih-i Kadim'e zeil» adlı şiiri iyice okuyalım. Zorbalıkla, cehaletle, sefaletle savaşan Fikret'in dinimize hücumunu mazur görebiliriz.

«Her uzvu girdibadı havayicile sarsıdan
bir neslin öğlusun, bunu yâd et zaman zaman.»

Yükselmeli dokunmalı alın semalara,
doymaz beşer dedikleri kuş, itilalara...
Uğraş, didin, düşün, ara, bul, koş, atıl, bağır,
durmak zamanı geçti, çalışmak zamanıdır.»

Biraz daha iyimser olabilirdik, «Mümin» Akife «mümkir» Fikret'i aynı gaye için çırpınırken görebiliriz. Dindar Akif de zaten son zamanlarda Fikret'le barışmak istemiş, onunla kavgasına ait kısımları Safahat'tan çıkarmıştır.

Hak ve «Hürriyet» şairi hiçbir zaman zorbalığın, zulmün safında gösterilemez. Sovyet Rusya tetediği kadar Fikretin reklâmını yapсын.

GÜNLERİN ARDINDAN

Nerde ömrün altın çağı yitirilmiş
Ki güneş başka türlü doğardı
Her şeyde canlılık, bereket
İlk rüzgârları vardı.

Hatıraları çigniyerek gitsem o günlere
Alev alev yansın perişan yapraklar
Koşsam yine o yokuştan aşağı
Dere kenarında çocukluğumu bulsam.

Zaman nasıl da silip süpürmüş
Gördüklerim başkadır dünden
Bir sisin ardında kalmış bahçeler
Çiçekler hoyratça koparılmış

Dönebilsem o ilk yol kavşağına
Anıyorum öbür yoldaymış her şey
Arzularla yüklü güneş ışığı
Ayla dolu saltanatlı geceler

Boşa akmış çeşmeler yıllar yılı
Dudaklar suya hasret, kavruk
Göz kenarlarında kurumuş yaşlar
Ağlamak bile çok...

Dr. Rauf AYBEY

«Gâflötlere, zilletlere, zulmetlere lânet,
Sen doğ bize, sen doğ bize, ey fecri hakikat»

diyen Fikret'i kendi saflarına alamazlar İstedikleri kadar onu politikanın ortasında gösterebilirler. Tarih her zaman onun tarafındadır. Vatan'ı için, hak ve özgürlük için yazdığı şiirlerde, hiçbir zaman müsamahalı olamamıştır. Dayıguları her zaman taşkındır. Ölçüyü kaçırdığı, hedefi şaşıracağı bile olmuştur. Bir ermeni milliyetçisi Abdülhamid'e bombayla suikast yaptığı zaman, «Bir bomba, bir duman...» diye başlayan şiirini yazmış. «Bir lâhza-yı taahhür» le farkında olmadan Ermeni milliyetçisinin savunucusu durumuna düşmüştür. Fikret'i şimdi emperyalistlerin, kompradorların adamı olarak mı anacağız? Fikret'in yüzyüncü doğum gününde, kimbilir neler söylenecek gene Biz «Halûk'un babası»nın ruhuna, geleneksel ödevimizi yapacak «Fâtihâ» okuyacağız.

**«KIYILARIN KUMLARININ HOŞ OLDUĞUNU
OKUMAK YETMEZ BANA; ÇIPLAK AYAKLARIM
BUNU DUYSUN İSTERİM.**

Andre GIDE

Duygu ASENSA

— Anlat anlat, daha anlat. Nasıl, köprüleri uzun uzun mu? Geç arabası sağır üstüne... yüzlerce mi, yok be, atma be. Gızlar çok mu güzel, yok be, atma be. Hani bi kerem gördüydük sinemada oyuncu gızlar vardı, öyle güzel garırlar da va'mı? Atmıyon ya len?

— Ulan sen de haraktığımız yerden tıyoyon be. Tam bir sene bitmiş, galmıyız o şehirde. Ne sineması, ne dansözü, onun suratına bakmazlar İstanbul'da O galabalık caddelerde bir yürü, ne garılar, ne gızlar, epli dese dansöz bir araya gelir de bir caddedeki gız otmez be.

— Anam! Duyduğun mu len dayıoğlu, o uzun saçlı, cıblak göbekli dansözden bilem eyileri va'mış, ondan bilem cıblak gezerlermiş denizlerde... Evler on gathıymış, guta gibi bışeye bindin mi, düğmeye de basdın mı guş gibi çakarmışın ta depeye. Garı gışının hep başı ayağı yalın, erkeklerle girerlermiş suya, hem o dansözden bilem görmüş, dansözden bilem... Sen şehir gördün, Gonya'yı, Diyarbakır'ı gördün, neye annatmadın len bunları dayıoğlu? İstanbul, he ya İstanbul, gözünü sevdiğim şeheri, gidemedik biz. Annat gardaşım, annat, ne diyordun, demek herkez ayrı yatıyor ha? Çocuklar bilem ha?

— Tabi ya tabi, bazen çocukların bilem ayrı odaları oluyo. Gız çocukları erkek gardaşlarıyla bir uyutmuyorlar emme, azıcık bışeylerle denize giriyorlar, sonra da uzanıyorlar guma, he ya erkeklerin içinde, o dansözden bilem güzel kızlar, Diyorum sana be, hep diyorum gel, bırak tarlayı altı ay anana, dayına. Gör biraz, hayat gör, neler oluyo dünyada öğren, cesur ol. Yoksa bak, gençliğin ölüyo burda ölüyo. Şu tarladan, şu armaktan, anandan, Kezbandan başka bışey bilmeden mi ölünce ha? Yaşamadan mı ölünce?

— Yok yapamam gardaş yapamam, ben senin gibi yapamam. Bırakım tarlayı, bırakım anamı, gideyim altı ay, görüm o güzel garırları emme, o dansözden bilem güzel gızlar bana baka mı? Ha baka mı? Yoh! Bakmaz deil mi? Eee ben onları alamadıkça, onlara dokunamadıkça senin olsun dansöz, senin olsun gızlar. Sinemada bilem paralı yasım geldi perdeyi de, o göbek gıvrın, gabbeyi de. Para yok, pul yok, çul yok, çuval yok, baka mı o garı sana? Eee ben ona bakım de halt edim, yatmaz bakım de napım? Köprüde, o uzun büyük köprüde durim de bakı dutanları seyredim — ben de mi dutayım — dutayım, peki dutayım — Dutup da ayrı ayrı odalarda, ayrı ayrı insanların yattığı bir eve gö'iremedikten sonra napım ben o bahçı, napım ben o köprüyü? De ki, hepsini yaptık... Sonram buraya dönünce tarlada çalışarak güc mü alır? Akıl o köprülerde, Kezban'ı alacak hal mı alır? Akıl o caddelerde de, hele anama mi söveyim, çalvarına mı güleyim, akım o ufak geysilerde... Yok gardaş yok, sen gediyon ya, sen geliyon ya, annatıyon ya... Yeter bilem, yeter bilem bana.

BİZE GELEN KİTAPLAR

KINA ÇİÇEĞİ

Kına çiçeği, şair Turgut Çakır'ın şiir kitabı. 1967 yılında Ankara'da basılmış. Kitapta daha çok düz yazı türünde şiirler var. Şair bunların çoğunda başarı gösteriyor.

Adına ilk defa bu kitapta rastladığımız Turgut Çakır'ın düz yazı şiirinden bir örneği okurlarımıza sunuyoruz:

«Mavilere yürümüş ışıklar, kahve dem vurmuş karalar. Ve ilk gecelerle gelmiş güvercinler. Meneşeler rüzgârla eş olmuş. Yıldızlara baka baka gitmiş. Kararan

gözlere yıldızlar dolmuş, aydınlık sabahlara yürümüş. Tanrı dağında durmuş. Ve türküler söylemiş kişiler.»

Turgut Çakır'ın Kına Çiçeği'ni şiir sever okurlarımıza salık veririz.

Birikmiş Paramız İçin

AKBANK

**HABERLER VE
OLAYLAR**

BeYOĞLU Şehir Galerisinde iki küçük öğrencinin resim sergileri vardı geçen ay. Biri Şerafettin Aykut Ünker, 1954 doğumlu, Kartal Maltepesi Ortaokulunda 1. sınıf öğrencisi. Yağlıboya çalışmış. Babası Muzaffer Ünker ile konuştuk. Babanın 8 çocuğu var. Fakir bir aile. Oğlunu şimdiden olgun bir ressam olarak görüyor. Üstelik resimlerini 7-8 yüz lira ile değerlendirmiş. Öteki yavru Emel Altınel, Şişli 19 Mayıs İlkokulu III. sınıf öğrencisi. Suluboya çalışmış. Bir öğretmen çocuğu. Aykut'la kıyaslanınca daha iyi bir ortamda yetişmekte. Ancak şu var ki, çocukları rahat bırakmamışlar...O çocuksu havadan eser yok.

Aynı salonda Nihat Akyunak'ın grafik sergisi vardı. Karakalem, ya da pastel ile çalışmış sanıyordum. Oysa, matbaa inşerekkebi imiş. Yapıtlarını gerçekte, orijinal bulduk.

Akyunak, Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümünden mezun, Yurt içinde ve dışında birçok sergiler açmış. Halen İstanbul Belediyesi'nde görevli. Sanatı ile ancak boş zamanlarını değerlendirerek uğraşabiliyor.

Özcan Kandemir, Resimli Şiir Sergisini bu kez Ankara Sanatseverler Kulübünde 9 Aralıkta açmıştır.

Aralık ayı içinde İstanbul'da açılan sergilerin en ilginç Çağdaş Macar Grafik ve Heykel sergisiydi. Güzel Sanatlar Akademisi ile Macar Hükümetinin işbirliğiyle hazırlanan sergi büyük ilgi toplamıştır.

Geçen ay kaybettiğimiz değerlerden biri şair Fazıl Ahmet Aykaç'tır. Hececinin değerli şairlerinden biri olan Aykaç'ın önemli eserleri arasında «Divançe-i Fazıl, Harman Sonu, Kırpıntı, Şeytan Diyor ki» sayabiliriz. Güney, Merhumun ailesine başsağlığı diler.

Eski gazetecilerimizden Vakıf gazetesi sahip ve basıyazarı Asım Us da geçirdiği bir trafik kazası sonucu ölmüştür. Atatürk'ün yakın arkadaşı olan Us, uzun yıllar Milletvekiliğinde bulunmuştur.

BOSSA - TREVIRA

Trençkot - Gömleklik

KAVRAMSIZ EVREM

Buzul ayacağına türkü gerekti
Geldi yavan güz rüzgârları
Oturup derdine
Yemeni bağladı
Kement attı çağlara

Boyasız yüzlere hasretti
Giderdi hislerini
Bir avuç tuzla

Ardından güldüler
Dişini gösterdi tümüne
Yalın ayak özgürlüğüne baktı
Düşünden üç kıl kopardı
Evrene savurdu

Ali Müçteba AYTEKİN

NOT : Küçüklüğümüzde mahallemizin süsü ve biraz da delisi, kimsesizi rahmetli Deli Osman'ın saz ruhuna armağanım.

BİR ŞAIR VARDI

Yazan : Şükrü Enis REGÜ

Ne çabuk geçiyor yıllar... Şair Ziya Osman Saba aramızdan ayrılmış on yıl olmuş demek. Onu, çok özlediği dünyasına uğurladığımız günü dünkü gibi hatırlıyorum. 1957 yılının karlı, tipili bir Ocak günü sevgili Ziyacığımızı Şişli camiinden alıp babasının gömülü olduğu Eyüp Sultan toprağına verirken duyduğum acıyı imkânı yok anlatamam.

Ziya Osman, belki paşinden kuşakları sürükleyecek öncü bir şair değildi ama büyük bir insandı Din ve ahlak kitaplarının örnek insan olarak gösterebilecekleri eşsiz insanlardan biri. Ben onun gibi sağlam karakterli temiz, pırlı pırlı, çelbebi bir arkadaşına hiç raslamadım. Böyle insanlar binde bir gelir dünyamıza.

Cocukken rahmetli ninem: «Bütün kötülükler sevgi yokluğundan doğar.» derdi. «Kin, korku kuruntu içinde yaşayan insanlar, değil başkalarını kendilerini bile sevmezler. İyiliğin, mutluluğun, huzurun temel sevgidir İnsanlar kötülükleri çabuk unuturlar. İyi ve güzel şeylerdir hep içimizde yaşayan.» Bu sözlerin gerçek anlamını Ziya'yı yitirdiğimiz gün daha iyi anladım O da hayatı ve insanları alabildiğine sever, kin, nefret nedir bilmezdi. Onu iyi insan yapan da içindeki bu sonsuz sevgidir her halde

Ziya, şiirini yazılan bir şairdi. Onun içli temiz iç dünyasını şu mısraı ne güzel anlatır:

«iyilik ürperışı vücutta rubun.»

Ölümünden birkaç yıl önce Doğan Kardeş yazı işleri bürosuna gelmişti. O zamanlar üç ayda bir yayınlanan «Aile» dergisi ne son şiirini getirmişti: (Misakumilli sokağı No: 37) adlı şiiri. Ziya o şiiri o gün öyle tatlı ve içten okumuştum ki, günlerce dilimden düşürmemiştim.

Sonradan kitabında da yer alan bu şiirin son iki dördünlüğünü aşağıya alıyorum:

Bir çocukluk oyunu mu oynadık orada?
Sen gelin olmuşsun, ben güvey.
Sen öyle güzel, ben daha genç,
Yepyeni, taptazeydi her şey..

Ne zaman o sokağa yolum düşse şimdi,
Ayaklarım geri geri gider.
Evler cansızdır elbet, insanlar vefasız,
Komşumuz başkalarına komşuluk eder.

Ziya Osman Saba, kendisini yakından tanıyanlar için kolay kolay unutulmayacak bir şairdir

AŞIYANI ZİYARET

Geçenlerde Ankara'dan gelen bir arkadaş, beni Aşıyana gövür diye rica etti. Tefik Fikret'in 100. Doğum yıldönümünde ünlü şairin yaşadığı yuvayı görmek, mezarını ziyaret etmek istiyordum. Hava da güneşliydi o gün. Kalktık gittik.

Fikret'in Aşıyan'ı Rumelihisar'ı sirtlarında küçük bir huzur yuvası. Fikret bu evin planını kendi eliyle yapmış. Herkesten uzak burada yaşamış ve burada ölmüş. İşte şu Fikret'in yattığı yatak. Biraz ötede divan. Şu da çalıştığı yazı masası, oturduğu koltuk Şunlar da oltası, paleti, kitapları, şiirlerinin elyazısı orijinaleri, şair arkadaşlarının küçük fotoğrafları, şu duvardakiler de şairin kendi yaptığı yağlı boya resimler..

Tefik Fikret, toplumcu şairlerimizin en büyüğüdür. Yaşantısı boyunca hep özelemler içinde yaşamış, toplumdaki köylüklerin haksızlıklarını, zulümlerin kalkmasını istemişti. Savaşlar olmamalı, boş yere insan kanı dökülmemeliydi ona göre...

Bütün Edebiyatı Cedide ve Servetifünun şairleri gibi Tefik Fikret de şiirlerini ağıdaly bir Osmanlıca ile yazdı. Bu yüzden bugün genç kuşaklar onu okumakta güçlük çekiyorlar. Bunu düşünen Şair A. Kadir, Fikret'in kırk şiirini türkçeleştirdi. (Bugünün diliyle Tefik Fikret) adıyla yayınladığı kitaptan «Kimseden ümmid-i feyz etmem, dilenmem perr-ü bâl.» mısraı ile başlayan ünlü şiiri A. Kadir şöyle yenileştirmiş:

Ne bir bağış beklerim kimseden,
Ne kol dilenirim, ne kanat,
Kendi göklerinde kendi kendime
uçar giderim.
Bana eğilim boyunduruktan bile ağır.
İşte böyle bir şairim ben,
Tepeden tırnağa özgür..

Genç kuşakların bu büyük şairden öğrenecekleri çok şey vardır.

BALIKÇILAR VE BEN

Dün akşam yine, Kumkapıda
Balıkçı meyhanesindeydin
Onlar da benim gibi kimsesiz
Seviyoruz, ve
Boşalan kaşeflerde
Saadeti arıyoruz.
Ufakta bir gemi beliriyor
Sonsuz bir ümitle
Sevgililerimizi bekliyoruz.
Binlerce gemi geçiyor
Kimse gelmiyor.
Ben ve balıkçılar
Birbirimizi çok iyi anlıyoruz
Hepimizde tek taraflı aşkın
Esiri olmuşuz
Teselliyi içkide buluyoruz.

Esat POLAT

İŞKENCE

Günlerdir hep bekledim
Geleceksin diye.
Çılgın bir sevgiliye
Beklemek ne işkence..
Oysa sen bana sadece
Bir «gel» desen sevgilim,
Kanatlanır uçarım.
Ziyatı yok uzak dur,
Gözlerimle okşarım...

Kurtuluş ÜNGÖR

BİLEMEZDİM

Beni bırakıp gidebilirdin
İnkâr edebilirdin aşkı
Herşey, herşey gelirdi aklıma
Düşünemezdim öleceğini

Bir yaprak gibi koptun dalından
Bir daha yeşeremiyecüksin
Sen ki bir zamanlar gülerdin
Ölüm dediğim zaman

Beni unutup gidebilirdin
İnkâr edebilirdin herşeyi
Herşey herşey gelirdi aklıma
Düşünemezdim öleceğini.

Lütfiye CARGANA

ALBERT EINSTEIN

Dale CARNEGIE'den Çeviren: Serap EMRE

«Bir zamanlar okulunun en ahmak çocuğu idi.»

Birkaç yıl önce Güney Almanya'nın küçük kentlerinden birinde, bir arkadaşımla geziniyordum. Arkadaşım birden durdu, bir bakıcal dükkanın üstündeki evi gösterdi ve ilâve etti:

«Şu küçük evi görüyor musun? Einstein burada doğdu.»

Aynı gün Einsteinın amcasına kabiliyet olarak beni etkilemedi, rastladım, konuştuk. İstisnai bir kabiliyet olarak beni etkilemedi. Fakat tuhaf dâhil midir ki, Albert Einstein çocukken, hiç kimse onun birşey olabileceğini düşünmemişti. İmdi ise, bu neslin entellektüel devri olarak kabul ediliyor, zamanın en büyük düşünürlerinden biri.. Oysa ki, 50 yıl önce utangaç, ağır, konuşmayı bile zor öğrenen, geri bir çocuktu. O denli donuk bir tipti ki, öğretmenleri bile can sıkıcı deyiminde biriktiler. Aile kişileri, anormal olduğundan kuşku-luydu.

Einstein'ın kendisi ibile, acunun sayılı kişilerinden biri oluşunu şaşkınlıkla karşılamıştır. Bir matematik profesörü oluşu, beş kit'ada birden baş sayıfaları işgal ettiği tama men inanılmaz gibi geliyordu onu.

Bir fen adamı olarak Jack Dempsey kadar ünlüydü. Kendisi, bu işi anlayamadığını kabul eder. Zaten hiç kimse de anlayamamıştı ki, Böyle bir şey, insanlık tarihinde olmamıştı.

Bu adam kendi «İzafiyet Teorisi» kadar garipti. Bir çok insanların, uğrunda birçok şeyleri göze alabilecekleri şeylere karşı (şöhret, zenginlik, lüks) nefret ederdi. Örneğin bir transatlantığın kaptanı kendisine en pahalı odalardan biriyle bir gezi teklif ettiğinde Einstein redetmiş ve geminin en ucuz yerinde seyahati tercih edeceğini söylemiş.

50. yaş dönümünde, Almanya onu şeref payelerine garketmiş. Postdam'a büstünü dikmiş ve ulusun sevgi ve sonsuz hayranlığının anısı olarak bir evle bir yelkenli gemi armağan etmişti.

Fakat bir süre sonra tüm malı mülkü elinden alınmış ve Einstein kendi vatanına dönmeye korkmuştur. Haftalarca Belçika'da kilitli kapıların arkasında yaşamış, polis nezaretinde uyumuştur.

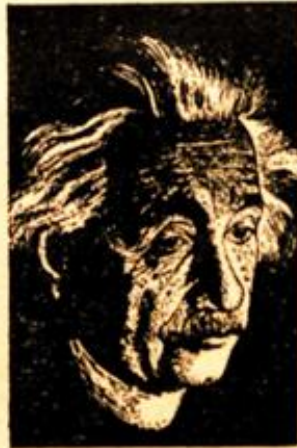
Princeton'da matematik profesörlüğü yapmak üzere New-York'a geldiğinde, gazetecilerden, mülâkâtlardan çekindiği için, arkadaşları onu gemi limana girmeden, gizlice kaçırmışlardı.

İzafiyet Teorisi hakkında bir sürü kitap yazıldığı halde, sadece 12 kişinin teoriiyi anladığını söyler.

Kendisi ise teorisini şu şekilde açıklar: «Çok tatlı bir kızla bir saat oturduğunuz zaman, bu zamanın sadece bir dakika olduğunu düşünürsünüz. Ama sıcak bir sobanın üstünde bir dakikanın bir saat gibi gelir.»

İşte kısaca açıklaması.. Eğer şüpheleniz varsa ve tecrübe etmek isterseniz, ben kızla oturmayı tercih ederim.

Kızlarla olan ilişkilere gelince..

İki kez evlenmiştir. İlk evliliğinden —dahi diyebileceğim— iki tane zeki oğlu vardır.

Mütevaffa Bayan Einstein İzafiyet Teorisini anlamadığını itiraf eder. Fakat bir kadın için çok daha önemli olan bir yeteneğe sahip olduğunu söyler: Ejini anlayabilmek.

Eji sık sık arkadaşlarını çaya çağırır ve profesöre aşağı inmesini kendilerine katılmasını söylerdi. Ama, «Gelmiyeceğim, zaten buradan gidiyorum. Çalışmam imkânsız. Buna daha fazla tahammül edilemez» cevabını alırdı hep. Bayan Einstein bunları sessizce dinler, siniri geçince, bir politika oyunuyla

YARI KALAN SEVİLER ÜSTÜNE...

I

Ne güzel günlerimiz vardı seninle
Karanlığa dalmış sokaklarda başbos,
Hiç böylesini görmemiştin ben sevilerin
Halâ o günlerin şarkısı var dudaklarımda,
Oysa unutmak istiyorum aslında.

Nerde adını duysam senin
Korkuyorum.
Bir yalnızlıktır sarıyor beni çepeçevre
Ve yeniler bir masal başlıyor kıyı meyhanelerinde
Oturup sana ağlıyorum.
Kimbilir hangi limanda kaldı bizim aşkımız,
Şimdi sarhoş gemiciler
En mutlu anılarını yaşarlar o kentte
Oysa ben,
Alıp başımı gitmek istiyorum....
Ne güzel günlerimiz vardı seninle.

Birgün yine gideceğim o sarhoş kıyılara,
Aşıyan'da bir kızın gözlerinde yaş olacak
Veya karlar düşecek
En güzel İstanbul caddelerine,
Bir yabancı rüzgâr dolduracak sokakları
Öylesine yitik, öylesine keder doluyum ki
Yalnız sen gör gözyaşlarımı
Senin ellerin değsin ellerime...

Bu kaçınıcı mevsimdir bilmiyorum,
Oturup bir ikindi sonu Aşıyan'da
Denize karşı kahrolacaksın.
Ne kaldı elimizde yaşantımızdan,
Sarhoş gemiciler bir türkü tutturmuşlardır şimdi
Oysa tüm kadehler kırık.
Yazılmasın mektuplarla, yarım kalmış şiirlerle
Kimbilir hangi limanda kaldı aşkımız...

Piyale GÖNÜLTAS

onu aşağı indirir ve gerekli olan istirahatini sağlar.

Eji, Einsteinın düşüncelerinde nizamı sevdiğini, fakat hayatında ise nizamdan hiç hoşlanmadığını, istediği her türlü şeyi yaptığını ve sadece şu iki noktaya önem verdiğini söyler: Birincisi hiçbir kurala sahip olmamak; ikincisi, başkalarının fikirlerinden ayrı düşünmek.

Einstein, ütü isteyen elbiseleri dolaşmaktan, ender olarak şapka giymekten ve banyoda ılık çalıp şarkı söylemekten hoşlanırdı. Banyo için kullandığı sabunla traş olur ve evrenle ilgili muammaları çözen bu adam, iki çeşit sabun kullanmanın hayatı çok komplike hale getireceğini söylerdi.

Einstein beni mutlu bir kişi olarak ötküledi. Onun mutluluk felse-

fesi bana teorisinden çok daha fazla bir şey ifade eder. Şahane bir felsefe olduğunu sanıyorum. Kendisi, mutlu olduğunu, çünkü hiç kimseden hiç bir şey istemediğini söyler.

Para, ünvan, şöhret istemezdi. Mutluluğu çalışmada ve yelkenlilerde keman çalmak gibi basit şeylerde bulurdu. Kemanı ona, yaşantısında herşeyden fazla mutluluk verirdi. Müzikle düşündüğünü ve gündüz rüyalarını müzikle yaşadığını söyler.

Bir kez Berlin'de bir taşta, biletleğe parasının üstünü yanlış verdiğini iddia eder. Biletçi parayı bir kez daha sayar ve doğru olduğunu görür, Einstein'e iade eder ve «Sizin derdiniz, rakamları bilmemeniz» der.

MAVZER

Kemal İŞİK

Köyün Jandarma karakolu komutanın odasına henüz giren gözretmene:

—Nasil, dedi sancı, duvara dayalı mavzeri göstererek: tanıdın mı?

— Silâhtan pek anlamam, dedi öğretmen, mavzeri dayalı olduğu yerden alırken. Çıpraz tuttu. Yanı aradı mekanizma kapağında, markasını gösterecek. Bilyecek bir tuğra vardı sadece kapakta. İlk görüyordu böylesini Bakımlıydı da üstelik, şimdiye dek gördüklerinden. «Birinden alınmadı» diye düşündü, mavzeri aldığı yere dayarken. Tanımadım, dedi doğrulurken.

—Bizimle olsaydın, tanımakta güçlük çekmezdin.

— Yoksa?.

— Evet. Az daha götürüyordun bizi.

Zili çalan telefona döndü hızla. «Alo» dedi ahizeyi kulağına götürürken. «Ben Midyat Savcısı. Hürmetler ederim.» Sustu. «Beyefendi, birini vurdurdum, Dalin Köyüne gelirken.» Sustu. «Geçtiğimiz yolun kenarında, bir toprak yağının arkasına siper almış, köyden gelen yolu gözletliyordu. Bizi görünce, siperini değiştirip bize çevirdi mavzerini. Teslim olmasını ihtar ettim, kendimi tanıttım. Olmadı. Yolumuza devam etmemezi, görülecek bir işi olduğunu söyledim. İhtarımı tekrarlayınca, ateş açtı bize. Atlarımızdan inip siper aldık yolun kıyısındaki hendekte. Siper aldığımız yerden de tekrarladım ihtarımı birkaç kez. O durmadan ateş ediyordu bize. Mermilerin bitmesini bekledik bir süre. Bitoçeği yoktu. İdareli kullandığı gibi, attığını tam atıyordu. Başımızın üstünden, yanlarımızdan vınlıyarak geçiyordu kurşunları. Daha fazla beklemeyi sakıncalı gördüm. «Vur» emrini verdim jandarmalara. Mekaniz-

ma çeviren elinin tarasını dağıttılar ilkin. Siper değiştirirken de sağ diz kapağını. Can acısıyla bir-iki kıvrandı. Sonra siperden çıkıp teslim işaretini verdi. Mavzerini aldırıp, yakınımızdaki bağlarda çalışan köylülerle ilçeye gönderdim.» tekrar sustu. «Zannetmem» dedi peşinden. «Fazla kan kaybediyordu, Yolda ölmüştür kanımca.» Yine sustu. «Vurulan diğer adam mı? Onu, biz gelmeden karakola getirmişler. Komadayı az öncesine kadar. Otopsi yapılmadı henüz. Katılaşmasını bekliyor doktor.» Bir süre daha dinledi. «Fakat hayret» dedi telefonu kaparken, karakola girdiğinden beri pencerenin önünden ayrılmayan kaymakama dönüp. «Adam ölüceğini kesinlikle anlamasına rağmen, mavzeri teslim etmekte direniyordu. Bu kadar bağlılığa da pes doğrusu.»

— Kafasızlığına doymasın, dedi Kaymakam,

— Yüzbaşım, dedi öğretmen, yanındaki jandarma yüzbaşısına. «Görülecek bir işim var» dediğine göre adam, bugün jandarmanın müsademeye tuttuğu kaçakçılardan olmasın?

— Onlardan. Arkadaşları onbeş eya yüklü kaçağı uzaklaştırıncaya kadar, onu artçı olarak bırakmışlar, jandarmayı oyalasın diye.

«Gerçekten işi varmış» dedi öğretmen içinden. Kaymakamın peşinden dışarı çıktı. Komşu köyde vurularak getirilen adamın bulunduğu odaya birlikte baktılar.

— Yanındaki kadın nesi olur, dedi kaymakam karakolun avlusuna çıktıkları zaman.

— Kızkardeş.

— Peki, gitmek istemiyormuş mus kız?

— Vurulmasına sebep de bu ya, dedi öğretmen. İstemişler ilkin. Kız gitmek istemeyince, zora başvurmuşlar. Bir güzel döğmüşler onu köy meydanında birkaç kez. Yine vermemekte direnince, biricik ineğinin kuyruğunu kesmişler. Evini kurşun yağmuruna tutmuşlar geceleri. O, bunların hiçbirine kulak asmamış. Bir-iki de o yapmış onlara. Tek tek dışarı çıkmış onları. Başa çıkamayacaklarını ahlâyınca, bu sabah önüne geçmişler tarlaya giderken. Birden yayılım ateşine tutmuşlar pusu kurdukları yerden. Kafatasından el ayası büyüklüğünde bir parçanın alınmasına yetmemiş kendisini yolun kenarındaki duvarın arkasına atması. Vurduğuna anlayınca ştekiler, bırakıp kaçmışlar. İlk haberi köyün muhtarı getirdi karakola. Saat do-

NE MUTLU BIZLERE

Benek benek kara bulutlar
Dağıldı ufuktan
Gönüllerden
Çağıl çağıl taşan
En iyi arzular yıkadı
Gökyüzünü.

İnsancıl dileklerin tümü
Has ekmek misali
Başımızda
Ülkü
Kanat açmış bayrak bayrak
Vatan düzeyinde
Mutlu bugünden
Daha mutlu yarınlara.

Özgürlük
Buram buram şimdi
Sıcak solugumuzda
Ne mutlu bizlere..

Kenan AKANSU

GÖZLERİN DÜŞÜYOR AKLIMA

— GÜZİN'e —

Gözlerin düşüyor aklıma
yeşil, iri bir zeytin gibi
diken diken kirpiklerin
ellerin düşüyor aklıma
La Jakont kopup gelmiş tablolarımdan.

Ben uzak denizlerin çocuğuyum
Büyüdükçe yokluğun şuramda
çürür ellerim,
çürür alkol ertesi akşamlar,
denizler uğuldar alımda.

Ben uzak denizlerin çocuğuyum,
özlemin b'rikir şarap diye ellerime,
çık gel bir akşam-üstü karanlıklardan
Bir türküyü bölüşmede, bir mutluluğu bölüşmede, bir acıyı...

büyüdükçe yokluğun şuramda
Çık gel bir akşam-üstü,
cehennem yangını dudaklarıma uzan,
Denizler uğulduyor alımda...

Öksel DEMİR

GERÇEK

güzelin
zarifinin
bir tanesinin
sevdiğimsin
dedim
— aptal —
dedi
kız aptal
sensin

Ahmet ALPERGİN

kuz sıralarında sedyyle buraya taşındılar. Getirildiğince konuyordu. beyal kıvrım kıvrım görünmesine rağmen.

— Çocukları var mıydı?

— Kız kardeşinden başka kimse yokmuş adamın. Çok ta yoksulmuş üstelik, dedi öğretmen. Sustu. «En önemlisi de bu aslında»

— Yazık, dedi kaymakam. Avlanın içinde gezinmeye başladı.

«Görü çıksın yoksullukla kimsesizliğin» dedi öğretmen içinden. Gecenin karanlığına dâlp okulunun yolunu tuttu.

«Hem yoksul, hem kimsesiz, hem direnme. Bunlar ne derece bağdaşır birbirleriyle..»

Şair ve Yazarlarımızın Dikkatine

Yeni yayımladığımız kitaplarımızın kritiğinin yapılmasını istiyorsanız yapıtlarınızdan birini gazetemize göndermenizi rica ederiz.

HARP HATIRALARIM

Şahap Azmi ÜÇALIR

Bölük ve Takım kumandanlarına birer adet Belçika yapılı kundaklı tabancalar verilmişti. Ateş hattında ve siperlerimizde vazifemizi yapmakla meğuldük. Düşman, hücumlarını o kadar sıklaştırmıştı ki, verdiği telefata ehemmiyet vermeksizin piyade ve süvari «Hindu» askerlerini ateş hattına sürüyordu. Bu devamlı hücumları defetmek için makineli tüfeklerimiz inkıtasız çalışıyordu. Karşı tarafta yükselen toz duman bulutları arasından zaman zaman dürbünlerimize akseden manzara dehşet verici birer tablo oluyordu. Yerde yatan yağın yağın hayvan leşleri ve

da takım kumandanı Aydınlı Hasan Çavuş imdadına yetişerek mer milerini boşalttı ve Hindu'nun oracıkta işini bitirdi.

SİPERDEN YARALI OLARAK ÇIKIŞ

Askerlik vazifesini yapmış olanlar ve bilhassa ordu mensupları çok iyi bilirler, her milletin kendi ordularındaki hayvanları da konuşulan lisanından anırlar. Harp canasında yakalanan düşman ordusuna ait herhangi bir hayvan serbest ve başıboş bırakılmış olsa, muhakkak geriye, lisanından anladığı kendi ordusuna kaçır Hindu'nun ortada kalan çok güzel do-

GÖZLERİNDE BİR PARÇA NEŞ'EYDİ GÜLEN
HAYALİNDE KARMAKARIŞIK ŞİHR VE BEN
KÜÇÜK VE YUMUŞAK ELLERİYDİ
BANA BAKIP BAKIP GEL DİYEN.

Çetin BOĞA

bunların arasında yaralılar ve cesetler...

Karşılıklı ateşin hafiflediği ve her tarafı kaplayan dumanların semaya yükseldiği bir sırada, bir düşman süvarisinin dörtlüna siperlerimize doğru geldiğini gördüm. Yaklaşmakta olan süvariye yaptığım sürekli ateş fayda vermiyor, isabet ettiremiyordum. Hırsından, kundaklı mavzerimi elimde alarak, siperden dışarı fırladım. Tam karşıma dikilmişti. «Hindu» süvari, atının dizginleriyle mızrağı sol elinde, beş santim kadar genişliğindeki kılıcı sağ elinde olduğu halde. Siper dışında ateş etmeme fırsat vermeden elindeki kılıcını bütün kuvvet ve hızıyla başıma veya suratıma indirmiş bulundu. Gayri ihtiyari başımı geriye çektim. Muhakkak bir ölümden hem de başımın vücudumdan ayrılması gibi bir ölümden kurtulmuşum. Ancak kılıç darbesi, başıma kalkan ettiğim sağ elimin işaret parmağına isabet etmişti. Parmağım kopacak derecede yerinden oynamış ve mafsaldan ayrılmış olduğundan, Hindu'nun indireceği ikinci kılıç darbesini beklemeden kendimi siperin içine attım. Tam bu sırada, sağ cenahım-

ru renkteki İngiliz atının dizginlerini sol koluma takıp, sallanan yaralı parmağımı avucumun içine sıkıştırarak koşar adım seyyar hastahanenin yolunu tuttum. Bu sırada sol ayağımın üst kısmına sert bir cismin çarptığını hissettim. İşin aslını farketmiyerek seyyar hastahaneye ulaştım. Esir edilen İngiliz atını teslim ettikten sonra kendimi bir iskemleyle stabilize ettim.

Cephelerdeki seyyar hastahaneler lüks yataklı şehir hastahaneleri değildirler. Orada ancak acil tedaviler yapılır. Zaten çok ağır yaralılar uzaklara, ordu karargahındaki büyük hastahanelere sevk edilir. Benim yarım hafifti. Bir parmağım kılıç darbesi yemişti. Doktor müdahalesini yaptı. Oksijen ile yıkadı, temizledi, dikti ve sardı. Hergeç tamamdı.

YARALARIM

Meğerse herşey tamam değilmiş. Doktor, «Geçmiş olsun evlâdım-arka çadırda istirahat ediniz. Gençsiniz, onbeş günde et kemik kaynaşır, eskil gibi olursunuz.» derdemez arka çadıra gitmek üzere oturdüğüm iskemleden doğruldum. O anda, ayağımı sanki özlü bir çamurdan çıkarmağa çabalar gibi, bir ses kulaklarıma kadar geldi ve şiddetli bir acı hissettim. Has-

K A R A R

— İçli Şair Suat GÜNGÖR'e —

Masa başında bir varlık kara, kuru.
Bakışları düşünceli, manâh, duygulu.
Sahnarak yürür, ciğerleri duman dolu.
Bir dost buldum kendime şimdi gerçekten.

Kâh Kuleli'yi hatırlar,maziye bakar.
Kâh Harbiye'yi hatırlar şiirler yazar.
«Ben bir garip şairim.» der, dost için yaşar.
Bir dost buldum kendime şimdi gerçekten.

Biraz meze, biraz rakı söyletir O'nu,
Dosta anlatır acı, tatlı buyunu.
Ayrılmak istemez içince o beyaz suyu.
Bir dost buldum kendime şimdi gerçekten.

Derdi vardır, kendi kendine inler.
O söyler hayalindeki sevgili dinler.
Bazen kederlidir, bazen de dağıtır neş'eler.
Bir dost buldum kendime şimdi gerçekten.

Hüseyin EĞİNCİ

tahaneye gelirken ayağımın üst kısmına çarpmış olan cisimden bahsedince doktor çizmemi gözden geçirdi ve «Ayağımdan yaralıysın» dedi.

Takriben iki aydan beri çıkarılmak nasip olmayan çizmeyi, doktorumuz dışından kesmek suretiyle ayağımı kurtardı. Ser-seri bir kurşun olduğu anlaşılacak merminin etrafını döktüğü ilaçla uyuşturduktan sonra, etrafındaki etleri alarak, bir pensle diş çeker gibi kurşunu çıkarıp üzerine cephelerin yegâne ve bol ilaçlarından tendüryot döktü. Bir sühnye erinin yardımıyla ikinci çadıra gidebildim.

Üç gün evvel yaralanarak terk etmek zorunda kaldığım siperi, ateş hattını ve bilhassa bir buçuk yıldır kabzasını parmaklarım arasına alarak bir çocuk muhabbetiyle kucaklamaktan zevk aldığım makineli tüfeğimi ne kadar özlediğimi anlatamam...

Yaralarım iyileşmesini beklerken, fırsat buldukça çadırıma uğrayan ve diğer yaralıları beni dahi arayan doktorumuza, parmağımı hareket ettirebildiğimi anlatarak bir an evvel taburcu edilmem için yalvarıyordum. Aldığım cevap şöyleydi: «Parmaklarınızı hareket et-

tiremezsiniz, ancak iki ay sonra taburcu olursunuz.»

İki ay sonra... Bu cümle, benim gibi kanını ve canını fedaya azmetmiş bir genç için, iki yıl kadar uzun geliyordu. Fakat baklemek zorundaydım.

Ateş hattından istirahate çekilmiş olan bölük arkadaşlarım, üçer beşer ziyaretime gelmekteydiler. Bu arada, hayatımı kurtarmak cesaretini gösteren Hasan Çavuş'un gelişi en mutlu gündü.

Aynı gün, kıymetli kumandanım Yüzbaşı Adolf da teğrif ettiler. Beni hakikaten bir evlât şefkatiyle seven bir buçuk yıllık cephe kumandanımın boynuna sarıldım. Sıvıç gözyaşları döktük. Orada bulunan doktorlar ve hastabakarı aslanan doktorlar ve hastabakarı asve takdirle temaşa ediyorlardı.

Yüzbaşı bir sant kadar çadırımda kaldı. Sonra, «Yine geleceğim ve hayırlı haberler getireceğim» diyerek ayrıldı, gitti.

Gelecek Sayıda:
CEPHE GERİSİNE DÖNÜŞ

GÜNEY SANAYİ

YENİ YILA GİRERKEN

YILLARA DAİR

SUAT GÜNGÖR

Her şey değişir zamanla... yıllar duvarları dolduran resim çerçevelerinde kalır. Geçer durmadan zaman. Renkleri alıp götürür yıllar. Sesleri hafızalardan siler. Ve sonunda yıllar konaklar saçlarımızda. İnsan yorgun, bitâb düşer artık. Hatıralar, yıllarla beraber mâzide kalır. Her yeni yıl ne getirir, bir yenisini mi hüznün? İnsan bilemez.

Baço'nun dediği gibi, «Hülyaya dalmak ve ağlamak ihtiyacını duyar. Zira bu ihtiyaç, gençlik günlerinin bir unutkanlığıdır.»

Her yeni yılda insan, erken gelmiş gibidir dünyaya. Erkek - erken gayri masal anlatır çocuklarına, torunlarına; «Bir varmış, bir yokmuş» derken bir de bakar masal bitmiş, yollar tükenivermiş. Dağılmış etraftakiler. Tadı kaçmış masalların, dinleyen yok. Yahya Kemal'de olduğu gibi «Sonbahar» ın hüznü sarar çevremizi. Dünya bu..

Fânî ömür biter. Bir uzun sonbahar olur.

Yaprak, çiçek ve kuş dağılır, tarumar olur.

Mevsim boyunca kendini hissettirir vedâ;

Artık bu dağdağayla uğuldar deniz ve dağ.

Hasrettir insan giden günlere. Fakat ne yazık ki, zamanla hatıralar kaybolur, yıllar onları uzaklaştırır bizden. İnsan, artık ölüm vesvesesiyle geçmektedir. Başlar «Zevale»..

Bitti rüyalarımız, ne çabuk
Gök için çağırılmaz oldu bizi;
Kıskanır ruhumuzu sonsuzluk,
Kıskanır toprak gölgemizi..

Ölmezliği başkasında aramak,
Sevmek... inanmaktır Allah'a
Ömrümüz çözölen bir yumak
Ki sarılmayacak bir daha...

Ne güzel söylemiş Macit ARAY. Yılların çözdüğü ömür yumacını saracak yıllar yok. Her yeni yılla ömrün bir mevsimi daha rü'ya gibi geçer, tutamazsın. Dörttür gelir, sözdür zehir, yutamazsın. Ömür kısa, arzu büyük. Hayat böyle ağır bir yük. Dünya bu, nerede dört başı da mâmur kimse; ruh yaralanır, kilitlenir hayal kapı. Hüznün dolu gözyaşını kurutur zaman. Her şey yeniliklerini ve dönmecek günlerini hatırlatır insana. Kahkahalar, sesler, alkışlar unutulur. Artık bunların yerini som düşünceler alır. Toprağa yaklaşıtkça gölgeler, can verir ümitler hep birer birer. İnsan dünleri yaşar, bugünün ışığında ve dünler acı acı gülüşür alın kırışığında. Rü'yalarda başka âlemler gezilir. İnsan değildir ihtiyarlayan, düşüncelerdir sanki. İşte yılların ademoğluna garip oyunu...

oOo

DÜNYA GÜZELDİR
HER ZAMAN

Suya sabuna dokunmasan,
Ürkütmesen
Fincancı katırını,
«Gelen ağam, giden paşam» dersen
Dünya güzeldir
Her zaman .

İbrahim AKDOĞAN

HEPSİ BU KADAR!..

— Zur.. Zur.. Zur...

— Alo, buyurun.

— Bekir Beyi istiyorum.

— Hangi Bekir Beyi efendim? İki Bekir Bey var, hangisini istiyorsunuz?

— Bekir Karaer, Avukat.

— Bir dakika efendim.

Koca gövdesiyle kalktı. Koridora, camlı bölmeyi geçti. A-sansörün yanındaki odanın kapısını aralayıp içeri baktı. Kim-seler yoktu. Döndü, camlı bölmeden, koridordan tekrar geçti. Telefon açık duruyordu. Ahizeyi kulağına götürdü.

— Alo, Bekir Bey yoklar efendim.

— Gelmez mi?

— Bilmiyorum efendim.

— Ama gelmesi lâzım. Sabahleyin mahkemededir. Öğle-den sonra gelmesi lâzım, değil mi?

— Beyefendi, onların gelip gelmemesi mahkemelerle ilgili. Ama bugün maş günü, belki gelirler. Bir emriniz varsa kendisine bildirelim.

Telefon «küt» diye kapandı.

Gülümsedi, acı bir gülümseyişle. «Nezakets» dedi.

Hepsi bu kadar!..

İbrahim AKDOĞAN

FAZİLET

Dost Necat Yapıcı'nın kişiliğinde Tüm İnsanlığa...

Yanılmıyorsam dostum, «Fazilet var» diyorsun.
Allah aşkına söyle, neden bahsediyorsun?
Unutuldu çok evvel faziletin manası,
Yoksa hiç düşünmeden şaka mı ediyorsun?

Su cemiyete bir bak, için için kaynıyor.
Faziletli kimseler, faziletle oynuyor.
Baba evlâda düşman, evlâd da babasına,
Doğruyu söyleyenler, eğri yeri boyluyor.

Fazilet çok geride, o bize yetişemez.
Faziletsiz kimseler, fazileti istemez.
Seni şimdi çok iyi anlıyorum, bak dostum.
Faziletli bir kimse, «Fazilet yok» diyemez.

Suat GÜNGÖR

GÜNEY

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Atıf ÖZBİLEN - İdare yeri: Petrol Sitesi, Blok 33/1 Levent - İst. Tel. 63 36 99
Akbank Beşiktaş Şb. Hesap No: 22787 - Abone: Yıllık, 12 lira Basıldığı yer: ARK MATBAACILIK Tel. 27 41 73